

Täysistunto

Perjantai 10.3.2017 klo 12.59—14.05

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 5/2017 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 2/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 2/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

13.01 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tässähän on kysymys eräiden alusten ja satamien turvatoimista. Nämä asiat ovat tietenkin aina hyvin tärkeitä, ja ymmärrän tässä tilanteessa, että varmasti tämänsuuntaista kehitystä on. Mutta kaiken kaikkiaan tämä herättää kyllä kysymyksen yleisestä turvallisuudesta tänä päivänä Suomessa. Me tiedämme, että meillä on lukuisia haasteita. Yksi asia, mistä tässäkin salissa on hyvin paljon kannettu huolta, on esimerkiksi se, miten poliisien määrä kehittyy muuttuneisiin, kasvaviin tarpeisiin nähden. Muistelen, että meillä on ollut iso huoli siitä, että esimerkiksi talouskehityksessä esitetyt poliisien toimintamäärärahat eivät riitä alkuunkaan niihin tavoitteisiin poliisimiesten lukumäärässä, mihin hallitus sanoo tekstissä pyrkivänsä. Eli tilannehan on se, että hallitus tavoittelee noin 7 000 poliisimiehen lukumäärää tulevana vuosina ja käytännössä ihan oikeasti ne rahat, mitä tähän on varattu, tulevat asiantuntijoiden mukaan riittämään noin 6 500 poliisimiehen määrään. Tämä on erittäin huolestuttavaa. Tästä muun muassa koko valtiovarainvaliokunta omassa lausunnossaan sisäisen turvallisuuden selonteosta kantoi isoa huolta ja totesi, että jo nyt Suomessa poliisimiesten määrä suhteessa asukaslukuun on Euroopan unionin pienin. [Hälinää] Ja, arvoisat hallituspuolueet, jos joku kuunteli, niin voisin todeta, että muissa Pohjoismaissa [Hälinää — Puhemies koputtaa] sen sijaan poliisien määrää lisätään. Sosiaalidemokraatit eivät hyväksy tätä kehityssuuntaa. Meidän tavoitteenamme on se 7 200 poliisimiehen määrä.

Arvoisa puhemies! Tämä on iso huoli, kuten sanoin, ja valitettavasti nyt näyttää vähän siltä — eikö näytäkin? [Eduskunnasta: Kyllä!] — että tämän hallituksen aikana poliisien määrä laskee kuin lehmän häntä, ja se ei tietenkään ole hyvä. Tämä ei nyt näytä miltään pystykorvan hännältä, arvoisat hallituspuolueet, vaan tämä laskee kuin lehmän häntä, ja samaan aikaan tarpeet [Puhemies koputtaa] isonevat, niin että haluaisin kyllä kuulla jotain vastausta, miten hallitus aikoo tähän haasteeseen tarttua.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

13.03 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Tämä lakiesityksen hyväksyminen on perusteltua sinällensä. Me tarvitsemme selvät säännöt sille, miten turvatoimia tehdään satamissa ja myös alusten osalta silloin, kun siihen on tarvetta. Ja on tärkeää, että nämä toimivaltuudet ovat lainsäädännöllä määriteltyjä ja asemat ovat tässä suhteessa selkeät.

Mutta kyllä itsellenikin tulee sama huoli, mihin edustaja Viitanen tässä edellä viittasi, ja se koskee sitä, missä laajuudessa poliisi turvaa kansalaisten perusturvallisuutta ja kuinka paljon tätä julkisen vallan turvallisuustehtävää siirretään yksityiselle sektorille. Silloinhan se on riippuvainen siitä, onko joku intresseerattu maksamaan, jotta nämä turvatoimet tulevat tehtyä.

Demareiden osalta on ollut paljon huolta ihmisten turvallisuudesta liittyen ihmisten perusturvallisuuteen ja toimeentuloon, mutta kyllä silläkin on merkityksensä, että meillä poliisi pystyy tekemään perustehtävänsä hyvin ja että kansalaiset voivat luottaa siihen, että poliisi on saatavilla silloin, kun ongelmia ilmenee, ja että poliisi on myös läsnä, niin että se luo turvallisuudentunteen ihmisille. Huoleni on sama kuin edustaja Viitasella, että poliisien määrän vähentyminen on nyt ylittänyt sen rajan, jota voi pitää hyväksyttävänä. Pohjoismaat yleisesti selviävät hyvin vähäisellä poliisien määrällä — ne ovat hyvin toimivia yhteiskuntia, joissa säännöt ovat voimassa ja kansalaiset luottavat yhteiskunnan perustoimintoihin — mutta on kuitenkin olemassa joku raja, jonka jälkeen poliisin puute alkaa luoda turvattomuutta, ja mielestäni nyt tällä rajalla ollaan. Pidän aika yllättävänä, että siitä, että poliisien määrää vähennetään olosuhteissa, joissa meillä on kokoomuslainen sisäministeri, ei täällä puhuta ja että kun on perussuomalaiset hallituksessa, poliisien määrä menee alle kaiken sen, mitä se on koskaan ollut. 7 200 olisi ollut joku vesiraja, [Puhemies koputtaa] mutta nyt ilmeisesti mennään jopa alle 7 000:n.

13.05 Kalle Jokinen kok: Arvoisa rouva puhemies! Nythän käsitellään hallituksen esitys-tä alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimia ja turvatoimien valvontaa käsitteleväksi laiksi, ja tämän lain käsittelyyn ei nyt kyllä poliisien määrä millään lailla liity. On tietysti hyvä, että siitä kannetaan huolta.

Alukset ja meriliikennehän ovat kaupallista toimintaa, ja on luonnollista, että niiden turvallisuuteen liittyviä asioita sitten hoidetaan myös näiden kaupallisten toimijoiden taholta ja käytetään niitä turvapalveluita, joita on saatavissa ja jotka ovat välttämättömiä matkustajien ja liikenteen turvaamiseksi. Mutta poliisien määrä ei tähän kysymykseen kylläkään liity.

Huoli on oikea. Poliisien määrää tarkastellaan, ja se on ihan selvästi hallituksen huolena. Ja tässä taloustilanteessa sitä varmasti tullaan kaikin mahdollisin keinoin käsittelemään, niin kuin tähänkin saakka tämä hallitus on jo tätä huolta käsitellyt.

13.06 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Minäkin yhdyn näihin huoliin, mitä täällä edustaja Viitanen hyvin nosti esille. Vaikka tässä nyt todettiin, että tämä ei tähän liity, kyllä kaikkien niiden asioiden yhteydessä, joissa poliisien työtehtäviä käsitellään, pitää myös rohjeta puhua siitä, millä resursseilla niitä työtehtäviä tehdään. Ja me kaikki tiedämme — olen poliisiasiain neuvottelukunnan varajäsen, saan sen materiaalin sieltä, käyn sitä läpi ja löydän nämä sieltä selkeästi — nämä huolet, jotka poliisit itse esittävät. Eli kyllä on tämä kysymys siitä, miten hallitus aikoo hoitaa, että nämä määrärahat kasvavat jatkossakin, jotta se minimi, 7 200—7 500 poliisia, olisi käytettävissä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

13.07 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Turvallisuus on laaja käsite. Se lähtee ihan siitä, että kansakunta pysyy eheänä. Se lähtee siitä, että ulkomaankauppa turvataan, niin kuin tässä tapauksessa käsitellään tätä tarpeellista lakiesitystä siitä, miten satamissa nämä turvatoimet voidaan turvata.

Mutta kyllä sitten pohjana on se, että meillä on riittävät viranomaisresurssit. Kun tässä kokoomuksen ryhmäpuheenjohtaja on Jokinen, joka itsekin taitaa olla poliisitaustainen kansanedustaja, kun ensimmäistä kertaa taitaa olla näin tilanne, että kokoomusta johdetaan, voi sanoa, entisin poliisivoimin, ja kun kokoomuksella on poliisiministeri, niin ymmärrän, että siellä ei ole halua keskustella tästä poliisien määrästä. Mutta totuus on se, että itse tapasin tässä muutama viikko sitten esimerkiksi oman alueeni poliisipäällikön ja hän toi kyllä sen viestin, että nyt ollaan menossa resursseissa niille tasoille, [Puhemies koputtaa] että voidaan kyseenalaistaa se, pystyykö poliisi suoriutumaan niistä tehtävistä, joita sille on annettu.

Erityinen kysymys on sitten perussuomalaiset. Nimittäin kun tästä poliisien määrästä on puhuttu, niin viime vaalikaudella perussuomalaiset olivat sitä mieltä, että mikäli poliisien määrä laskee edes lähelle 7 000:ta, niin se on aihe, jonka vuoksi hallitus pitäisi kaataa. Siis perussuomalaiset ovat sitä mieltä, että jos poliisien määrä laskee edes lähelle 7 000:ta, niin hallitus pitäisi kaataa. Nyt ollaan tilanteessa, jossa ollaan menossa reilusti alle 7 000:n. Kysyn poliisitaustaisilta kansanedustajilta perussuomalaisista: onko nyt tilanne se, että pitää hallitus kaataa, koska nyt ollaan menossa alle kaikkien niiden rajojen, joita voidaan pitää hyväksyttävänä, vai oletteko te tässäkin asiassa syöneet vaalilupauksenne, kuten soitte muun muassa Kreikan tukemisessa?

13.09 Reijo Hongisto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On erinomaisen hyvä asia, että puheenvuoroissa kiinnitetään huomiota poliisien määrään ja siihen, että poliisien määrä vähenee, ja kaikki kantavat huolta siitä, että yleistä järjestystä ja turvallisuutta ylläpitävän poliisin määrä ei saa vähentyä.

Minä yhdyin näihin huoliin erityisesti tässä tilanteessa, kun meille mitä ilmeisimmin jää maahan henkilöitä, joilla ei ole maassa olemisen oikeutta. Nyt puhutaan satamien ja alusten asioista, mutta siitä huolimatta uskon, että yleiseen turvallisuuteen kytkeytyvät myöskin nämä luvatta — en puhu paperittomista henkilöistä — maassa olevat henkilöt. Ja kun näiden määrä lisääntyy, niin pidän kyllä erittäin tärkeänä sitä, että samalla tavalla, näitten määrän lisääntymisen kanssa, poliisin resursseja täytyy turvata, jotta kyetään kaikille kansalaisille takaamaan turvallisuuspalvelut.

Esimerkiksi tämä surullisen kuuluisa leirytyminen [Puhemies koputtaa] tuossa Rautatientorilla on herättänyt huolta monissa kansalaisissa, ja poliisin täytyy myöskin siltä osin turvata kaikkien kansalaisten koskemattomuus ja vapaa kulku.

Puhemies Maria Lohela: Listalle.

13.10 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä lakiesityshän, jota nyt käsitellään, liittyy siihen, että meillä vuoden alusta tuli voimaan yksityistä turvallisuusalaa koskeva kokonaisuudistus ja tämä järjestyksenvalvojia koskeva laki samassa yhteydessä kumottiin ja sitten tähän jäi tällainen tekninen puute alusturvallisuuden osalta näiden järjestyksenvalvojien kohdalla. Meillä tällä hetkellä voimassa olevassa laissa vain rajavartiolaitoksella, poliisimiehellä ja tullimiehellä on oikeus näitä turvatarkastuksia suorittaa, ja on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

tarkoituksenmukaista todellakin, että järjestyksenvalvojat edelleenkin voivat sitä tehtävää hoitaa, mitä he ovat aiemminkin hoitaneet.

Mutta huoli turvallisuusviranomaisten riittävistä resursseista on kyllä aiheellinen — se on poliisin, se on rajavartiomiesten ja myös Tullin osalta aiheellinen. Kiitän siitä, että ministeri Risikko itse saapui tänne, ja kysyisinkin, millä tavalla nämä huolet otetaan huomioon, niin että meillä jatkossakin voidaan tämä turvallisuustaso taata.

13.11 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kyllähän se on helppo sanoa esimerkiksi perussuomalaisten toimesta, että kyllä, poliisien määrä pitää turvata. Mutta se fakta, minkä esimerkiksi koko valtiovarainvaliokunta on yksimielisesti todennut, on se, että näillä resurssein tällä kehyskaudella poliisien määrä tulee tippumaan kuin lehmän häntä. Se tulee menemään sinne kuuden ja puolen tuhannen hujakoille samaan aikaan, kun ikään kuin tavoitellaan 7 000:ta. Ja kuten todettu, niin sosiaalidemokraattien mielestähän se kipuraja menee siinä 7 200:n korvilla. Mennään ennätyksellisen alas.

Ja minä nyt haluaisin kyllä vastauksen tähän kysymykseen, minkä edustaja Lindtman aiemmin esitti: Kun viime kaudella perussuomalaiset olivat sitä mieltä, että hallitus on kaadettava, jos mennään tällaisiin lukemiin, niin mitä tämä nyt sitten tarkoittaa, kun tosiasiasa teot puhuvat nyt sitä, että ihan tällaista eivät tainneet äänestäjät tilata silloin, kun tilauksen tekivät viime vaaleissa tästä asiasta? Toivoisin jotain selkeyttä tähän ristiriitaan, mikä on nyt sanojen ja tekojen välillä — ja, toden totta, onko tämä nyt taas sitten joku suomalainen Kreikka-lupauksen pettäminen?

13.13 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En oikein ymmärrä sitä, miksi hallitus pitäisi nyt kaataa. Se ei varmastikaan edesauttaisi meidän taloudellista tilannettamme eikä varsinkaan poliisien resursseja.

Yhdessä yhteydessä puhuttiin siitä, että poliiseja haettiin jopa eläkkeeltä töihin, eli kysymys on myös siitä, että poliiseja ei ole riittävästi koulutettu. Nythän näitä koulutuspaikkoja ymmärtääkseni on lisätty. Kysyisinkin ministeri Risikolta — kiitos, että olette paikalla — kun täällä SDP oli kovin huolissaan näistä määrärahoista ja esitti, että ne eivät tule riittämään näihin tavoitteisiin: Kerrotteko, miten hallitus on varautunut siihen, että saamme riittävästi poliiseja? Ja oliko näin, että poliisien koulutuspaikkoja on lisätty?

13.14 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä olen ymmärtänyt, että tämä sisäinen turvallisuus on niin tärkeä asia, että kaikki sen jakavat, tästä ovat kaikki puolueet samaa mieltä. Vapautan kyllä edustaja Meren vastuusta, mitä tapahtui viime kaudella, mutta fakta on se, että viime kaudella perussuomalaiset täällä olivat sitä mieltä, että mikäli poliisien määrä — ja tarkistin sen nyt — menee alle 7 500:n Räsäsen kaudella, [Eero Heinäluoma: Ihan totta!] se oli syy, jonka takia perussuomalaisten mielestä hallitus pitäisi kaataa. Nyt en tule mihinkään muuhun johtopäätökseen tuosta edustaja Meren puheesta — taitaa olla myös perussuomalaisten puheenjohtajaehdokas — kuin että hän hyväksyy tilanteen, jossa on alle 7 000 poliisia. Että hyväksytään tilanne, jossa pysyvästi poliisien määrä on alle 7 000.

Tämä on yhteinen huoli, ja tämä koulutus on tärkeä. Tässä tarvitaan pitkäjänteisyyttä, ja sen takia sosiaalidemokraatit ovat esittäneet useissa eri vaiheissa sekä koulutukseen että näihin määrärahoihin lisäystä tässä salissa. Toivoisin, että tämä huoli olisi yhtä kova myös tällä vaalikaudella kuin silloin, kun perussuomalaiset olivat oppositiossa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

Puhemies Maria Lohela: Ja nyt ministeri Risikko, 2 minuuttia.

13.15 Sisäministeri Paula Risikko: Arvoisa rouva puhemies! Olipa hyvä, kun tulin paikalle, nimittäin täällähän oli hyvä keskustelu. Poliiseista kannattaakin keskustella.

Nimittäin viime syksynä, kun tulin tähän tehtävään, tuli sellainen tieto, että määräaikaisia poliisihenkilöitä jouduttaisiin sanomaan irti vuodenvaihteessa 200. No, sitten lähdin neuvottelemaan siitä, että me saisimme lisärahoitusta. Ja kyllä, saimmekin näille 200 henkilölle rahoituksen, ja nyt on tarkoitus sitten viedä tämä pysyvänä myöskin sinne kehyksiin.

Selonteossa, joka annettiin viime vuoden toukokuulla, todettiin näin, että poliisihenkilöiden määrän pitää pysyä vähintään 7 000:na. Ja tässä kerron teille, että tällä hetkellä meillä poliisihenkilöiden määrä on noin 7 200. Henkilökohtaisesti ja sisäministerinä me olemme määritelleet, että se tavoite pitää nostaa 7 200:aan elikkä siihen määrään, mitä se on tällä hetkellä, johtuen siitä, että meidän toimintaympäristömme on muuttunut siitä, mitä hallitusta perustettaessa oli.

Meidän toimintaympäristömme on muuttunut myös sillä tavalla, että ollaan sovittu myös alkoholilainsäädännön uudistamisesta, joka tuo automaattisesti, jos alkoholin saatavuus lisääntyy, tarvetta poliisihenkilöiden lisäämiseksi. Sen lisäksi meillä on terrorismin uhkaa enemmän, enemmän kuin silloin kaksi vuotta sitten, ja vaikka meillä varsinaisesti se uhkakuva ei ole vahvistunut esimerkiksi Supon näkökulmasta, meillä pitää kuitenkin ennalta estävään toimintaan olla sitä väkeä. Ja kaiken kaikkiaan esimerkiksi tällä hetkellä me tarvitsemme poliisihenkilöitä tuolla Rautatientorilla enemmän.

Elikkä vastauksena teidän väittämäänne: perussuomalaiset, jotka ovat tässä hallituksessa, ovat yhdessä muiden puolueiden kanssa tekemässä työtä sen eteen, että meillä on tällä hetkellä 7 200, ja siinä me haluamme sen myöskin pitää. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä]

Puhemies Maria Lohela: Täällä on kyllä varsinainen puhujalista, ja varsinaisella listalla edustaja Heinäluoma on nyt ensimmäisenä, että olkaa hyvä. Mennään tätä listaa eteenpäin. [Pia Viitanen: Saat pitemmän puheenvuoron!]

13.17 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Tämä oli valtaosin erittäin iloista kuultavaa, mitä ministeri Risikko tässä kertoi, koska muutenhan meille syntyy tämä aito huoli, että me joudumme tänne kaupalliselle puolelle siirtämään yhä enemmän turvallisuustoimenpiteitä. Vaikka tämä lakiesitys on perusteltu, jään miettimään sitä, että kaikilla ei ole sitten rahaa ostaa näitä turvapalveluja, kaikki eivät ole töissä ostoskeskuksissa ja päätä näiden palvelujen ostamisesta. Sen takia poliisien määrä on erittäin iso asia.

Nyt ministeri Risikon ilmoitus siitä, että hän kannattaa tätä hallituksen esittämää poliisien määrän vähentämislinjan tarkistusta, on hyvä. Olen iloinen, että hän sen tässä nyt eduskunnalle selkeästi kertoi. Tosiasiahan on, että tämä määrärahan lisäys on väliaikainen, eli jos sitä ei tule lisää, ollaan tässä samassa tilanteessa sitten ensi syksynä uudelleen, kun budjettia käsitellään. Toivon teille menestystä kehysriiheen tämän asian hoitamisessa. Ja toivon, että hallitus nyt kaiken kaikkiaan sitten miettisi tätä omaa turvallisuuslinjaansa, kun tuohon kehysriiheen tullaan, jotta ei tulla tilanteeseen, että kansalaisten perusluottamus turvallisuuteensa ja myös poliisin toimintaan ryhtyy laskemaan. Meillähän on ollut poliisi niiden instituutioiden joukossa, jotka ovat nauttineet erittäin suurta luottamusta, ja poliisi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

on mielletty todellakin kansalaisen ystäväksi. Se on suomalaisen yhteiskunnan, niin kuin myös pohjoismaalaisen yhteiskunnan, vahvuus ilman muuta.

Mutta tällä poliisien määrän vähenemisellä on nyt jo todella hankalia vaikutuksia suuressa osassa maata. Täällä Helsingissäkin jo näkyy ja kansalaisilta tulee palautetta, että koetaan turvattomuutta. Mutta ajattelen sitten Lapin ja eräitä meidän Itä-Suomen seutuja, joissa on satojen kilometrien matkat lähimmälle poliisiasemalle ja hälytystehtävissä kestää monta tuntia ennen kuin poliisi on paikan päällä. Silloin tulee kyllä riski, että yhteiskunnassa jotkut alueet siirtyvät omaan lakiin, kun ei voida luottaa siihen, että poliisi olisi [Puhemies koputtaa] riittävällä nopeudella saatavissa paikalle.

13.19 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Olipa todella hyvä, että ministeri Risko on paikalla, ja oli todella hyvä, että saimme häneltä erinomaisen vastauksen näihin huoliin, jotka ovat aivan perusteltuja ja aina keskustelun arvoisia.

Todellakin, turvallisuusympäristö on muuttunut, ja niin on muuttunut myös sisäisen turvallisuuden ympäristö. Kaikissa laeissa — niin tässä laissa kuin muissakin laeissa ja hallituksen esityksissä, jotka koskevat turvallisuutta ja poliisien tehtäviä, voimavaroja — kannattaa arvioida se, mitkä ne vaikutukset ovat ja mihin suuntaan tilanne on kehittymässä.

Ministeri nosti myös muutamalla lauseella tulevan alkoholilain kokonaisuudistuksen esille, ja tiedustelen siitä, miten te näette, voidaanko niihin elementteihin, mitä siihen lakiesitykseen on leivottu sisään, tehdä vielä joitakin tarkennuksia, koska palaute oli 70-prosenttisesti sellaista, että tarkennuskohtia on ja poliisien tehtävät ja kustannukset tulevat nousemaan. Eli voisiko siltä osin hallitus joitain tarkennuksia mahdollisesti vielä tehdä asialle?

Puhemies Maria Lohela: Hyvät edustajat, tämä lähtee vähän kauemmas tuosta varsinaisesta aiheesta, mutta jospa edustaja Tolvanen yrittää palata.

13.21 Kari Tolvanen kok: Arvoisa puhemies! Tosiaan aika kauas on menty tästä aiheesta, mutta hyvä keskustelu kieltämättä. Tämä hallituksen esitys on ihan perusteltu: se on tekninen muutos, ja itse asiassa nyt satamissa toimitaan samalla tavalla kuin lentoasemilla. Eli ei kahta sanaa tähän, mutta tähän muuhun keskusteluun kyllä. En alkoholikeskusteluun mene, mutta poliisien määrästä ja yleensä turvallisuusviranomaisten määrästä pitää keskustella, ja kannamme kaikki sen huolen.

Ministeri Risikkohan on tehnyt loistavaa työtä. Hän järjesti määrärahat näille 200 poliisille, jotka olivat vaarassa jäädä työttömiksi, ja hän unohti tuossa sanaa, että hän itse asiassa tänä vuonnakin on hoitanut sen, että kun Poliisiammattikorkeakoulusta on valmistunut poliiseja, heidät kaikki on nyt työllistetty — eli poliisityöttömyys on lähes nollassa. Ja nyt täytyy kuitenkin muistaa se, että vaikka tämä huoli on yhteinen ja tärkeä, niin me kaikki olemme siitä vastuussa. Poliisikoulutus kestää nykyisin yli kolme vuotta, enkä halua mitään kiviä heitellä, mutta päätökset poliisien määrästä olisi pitänyt tehdä yli kolme vuotta sitten ja edellisen hallituksen aikana. Eli tämä hallitus nyt toivottavasti tekee viisaita päätöksiä, niin että seuraavan kolmen vuoden kuluttua meillä on riittävä määrä poliiseja. Tässä on ollut parlamentaarinen työryhmä, johon edustaja Karikin on varapuheenjohtajana osallistunut ja minä puheenjohtajana, ja siinä me peräänkuulutimme pitkäjänteisyyttä tässä poliisien määrässä. Toivon, että nyt saataisiin semmoinen pitkäjänteisyys, että se määrä olisi tyydyttävällä tasolla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

Ja vielä yksi laskennallinen asia: Kun ministeri Risikko sanoi, että nyt meillä on 7 200 poliisia, niin siitä puuttuu suojelupoliisin noin 300 poliisia, jotka vanhan kaavan mukaan laskettiin siihen, parhaina päivinä, kun meillä oli 7 800 poliisia Suomessa. Tilanne on huonontunut mutta ei ole ihan niin synkkä kuin mitä tilastot osoittavat.

Mutta hyvä, että tällainen keskustelu käydään.

13.23 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Tästä poliisien määrän nykytilasta kertoo myös se, että poliisitehtäviä on siirretty muun muassa yksityiselle turva-alalle ja nyt viimeksi lainsäädännön muutoksella Puolustusvoimille, turvaamistehtäviä, henkilökuljetuksia ja niin edelleen.

Poliisiin niukat resurssit eivät meinaa riittää tällä hetkellä perustehtävien hoitoon, ja se on tässä tullut hyvin esille ja osaltaan on näidenkin lakiesitysten taustalla. Meillähan on ollut pitkään laskeva kehys budjetissa poliisin osalta, ja olen iloinen, että tämä hallitus on nyt muuttamassa linjaansa. Viime vuonna hyväksytyssä budjetissa tälle vuodelle oli edelleen poliisin sisäisen turvallisuuden osalta laskeva kehys. Tämä kehys pitää pystyä kääntämään toiseen suuntaan, ja olen tyytyväinen myös ministerin vastaukseen suunnanmuutoksesta. Meillä on tällä hetkellä puolet vähemmän poliiseja kuin asukaslukuun suhteutettuna esimerkiksi Ruotsilla on. Ja viimeistään nyt on korkea aika herätä siihen, että molemmat, niin sisäinen kuin ulkoinenkin turvallisuus, ovat maratonlajeja. Näitä ei pidä katsoa yhden hallituksen toimesta, vaan pitää — niin kuin edustaja Tolvanen tuossa viittasi meidän aikaisempaan työryhmäämme — pystyä katsomaan pidemmälle. Vuoteen 2025 jos katsotaan, niin se poliisitaso, joka meillä on, ei ole pariasataa pienempi, vaan se tosiasiallinen luku on 650 poliisimiestä. Tämän kysyin poliisiylijohtaja Kolehmaiselta. Hän minulle kertoi, että jos mentäisiin tuonne 20-luvun puolelle, niin se taso, jota siellä pitäisi tavoitella, on 7 850, jotta poliisi voi hoitaa omat lakisääteiset tehtävänsä tulevaisuudessa.

Puhemies Maria Lohela: Myönnän vielä puheenvuorot edustajille Lindtman ja Myllykoski tältä listalta, ja sen jälkeen keskustelu ja asian käsittely keskeytetään.

13.25 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Täytyy yhtyä niihin kiitoksiin, jotka tässä esitettiin sisäministeri Risikolle. Olen iloinen siitä, että hallitus on valmis perumaan tämän päätöksensä laskea poliisien määrä 7 000:een. Kun sisäisen turvallisuuden selontekoa käsiteltiin täällä viime vuonna, niin siinähan oli uhkakuva, että mennään jopa 6 500:aan. Silloin hallitus linjasi, että yritetään pysäyttää 7 000:een, ja sekin edellyttää lisäresursseja, ja nyt jos nostetaan 7 200:aan, niin se edellyttää vielä entistä enemmän resursseja. Se huoli on liittynyt nimenomaan tähän koulutukseen, saadaanko riittävästi vetovoimaa sinne poliisikoulutukseen, eikö näin? Ja jotta saadaan, niin pitää olla näkymää, ja nyt tarvitaan päätöksiä siitä, että tämä valtava pudotus, joka uhkaa silloin 2018, saadaan vältettyä.

Olen iloinen siitä, että sillä keskustelulla, mitä täällä oppositiosta on käyty sisäisen turvallisuuden ohjelman yhteydessä, on ollut vaikutusta nyt tähän hallitukseen. [Pia Viitanen: Merkittävä linjanmuutos!] — Tämä on merkittävä linjanmuutos, ja on hyvä, että hallitus perui aikaisemman päätöksen.

Arvoisa puhemies! Tosiaan tässä on eri vaiheissa kuultu vähän tiukempiakin kantoja, ja toistan edelleen: viime kaudella perussuomalaiset olivat sitä mieltä, että jos poliisien määrä on alle 7 500, niin hallitus ansaitsisi kaatua. Tähän emme ole saaneet vastausta, mikä ti-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

lanne on, onko kanta muuttunut tässä asiassa tällä kaudella. Jääköön se nyt sitten vaikka tuohon kuntavaalikeskusteluun.

Arvoisa puhemies! Kiitos vielä ministeri Risikolle. Annamme tuen sille, että sisäinen turvallisuus pidetään siinä kunnossa, että kansalaisten turvallisuus voidaan taata, koska kyllä se on perusta sille, pohja sille, arvoisa puhemies, että tässä yhteiskunnassa kaikki pidetään mukana, ja sitä SDP tavoittelee.

13.27 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! On äärimmäisen tärkeätä, että sata-mien osalta tämä muutos tehdään, että voidaan toimia niin kuin on toimittu, ja mielestäni hallituksen esitys on siltä osin kannatettava.

Mutta täytyy sanoa, että edelleenkin Helkamasta vain pakki puuttuu, mutta täytyy ilolla tervehtiä tätä, että hallituksessa on peruttu päätöksiä. Tässä kohtaa täytyy kyllä ministeri Risikolle sanoa, että hän ei peruuta, hän on kääntänyt hallituksen toiseen suuntaan ja ete-nee edelleen. Se on varmasti tuolla Pohjanmaalla parempi muotoilu näissä asioissa.

Edustaja Heinäluoma otti mielestäni erityisen tärkeän asian poliisien riittävydestä esil-le: kaikilla ei ole mahdollisuuksia eikä varallisuutta ostaa itselleen turvallisuutta. Poliisi on se taho, joka huolehtii siitä, että kansalaisilla on turvallisuudentunne ja että poliisi auttaa kansalaisia. Kauppakeskuksilla, teollisuudella on sitä varallisuutta, jolla voidaan tätä tur-vallisuutta ostaa, mutta sekään ei ole kyllä tarkoituksenmukaista. Meillä pitää olla sellai-nen julkinen poliisivalta, jolla todellakin pystytään turvaamaan kansalaisten turvallisuus. Tässä kohtaa, kun niukkenevia poliisimääriä jaetaan, täytyy sanoa, että se aiheuttaa alueel-lisesti eriarvoisuutta. Esimerkiksi Satakunnan osalta ollaan nyt menetetty Lounais-Suo-meen, Varsinais-Suomeen, 20 poliisivirkkaa, eikä meillä Satakunnassa sen vähempää ole poliisien tarvetta. Tässä kohtaa toivoisin, että ministeriössä otettaisiin tarkastelun alle suu-rennuslasilla, kuinka näillä alueilla poliisien niukkenevia resursseja ohjataan niin, että koko alueellinen turvallisuus voi paremmin säilyä.

Puhemies Maria Lohela: Sain juuri tietää, että suuren valiokunnan kokousta ei tänään olekaan, joten me voimme jatkaa ihan huoletta näitä asioita ja keskustelua tästä ja muista asioista. — Seuraavana listalla edustaja Joona Räsänen.

13.29 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Tämän asian osaltahan kysymyksessä to-della on tekninen muutos, ja tässähän, niin kuin muissakin asioissa, hallintovaliokunta on kyllä tehnyt erinomaista työtä. Tässä taustallahan on yksimielinen mietintö, mutta kun tä-män laittaa tähän laajempaan kokonaisuuteen, niin kyllähän se keskustelu tulee nimen-omaan tähän poliisien määrään ja laajaan turvallisuuden kenttään.

Minusta tässä hyvin ministerikin otti esille erään seikan, mikä myös tähän poliisien mää-rään olennaisesti liittyy, ja se on se, onko hallitus muilla esityksillään tekemässä sellaista politiikkaa, joka nostaa poliisien tarvetta. Tässä tullaan esimerkiksi tähän alkoholilain muutokseen, jossa kaikki asiantuntijat lähtevät siitä, että mikäli aiotulla suunnalla ollaan jatkamassa, tarvitaan lisää poliiseja. Tai kun katsotaan myös sitä sosiaalista kehikkoa tässä yhteiskunnassa, jota erilaisilla esityksillään hallitus on murentanut, silloinkin tullaan sii-hen, että se lisää kansalaisten epävarmuutta ja myös tietyllä tapaa turvattomuutta, ja silloin-kin poliisien määrää tarvitsee lisätä. Tästä yhteydestä on todella hyvä tulla siihen, että kyl-lä tämä 7 200 poliisin raja on ihan se viimeinen kipupiste, missä ollaan, ja siinä pitää py-syä. Tässä kyllä kiitokset ministerille hyvin voimakkaista sanoista, että nyt sitten etsitään

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

ne keinot, joilla tässä myös pysytään tulevina vuosina, koska niin kuin edustaja Heinäluoma täällä hyvin totesi, se ratkaisu, mikä viime syksynä tehtiin, todella on määräaikainen ja nyt jälleen kaivattaisiin sitten hallitukselta linjauksia siitä, millä se tilanne, mihin uhattiin viime syksynä mennä määräaikaisten poliisimiesten osalta, saadaan vältettyä tänä syksynä.

13.31 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Myös minä osaltani olen hyvin tyytyväinen, että ministeri Risikko täällä nyt linjasi selkeän linjanmuutoksen, jos voi sanoa hallituksen aiempaan selontekoon nähden, että se 7 000 on nyt sitten se 7 200. Se on tärkeä linjanmuutos, ja se edellyttää lisävoimavaroja, ja oli hyvä, että nyt sitten hallitus perui tämän aiemman päätöksensä ja tuli tässä hyvään suuntaan takaisinpäin.

Se, mikä minua nyt vähän tässä tietenkin askarruttaa, on se kova hiljaisuus, mitä olen nyt kuulevinani perussuomalaisten taholta. Täällä ei ole kovasti puheenvuoroja sen linjanmuutoksen jälkeen käytetty, ja olisi tietenkin hyvä tietää, että toivottavasti perussuomalaiset nyt edes tukevat sitä linjanmuutosta, että poliisin määrää ei niin paljon supisteta kuin on aiottu. Nimittäin kyllähän se aika merkittävä kysymys on, sillä jos viime kaudella oltiin jo hallitusta kaatamassa alle 7 500:n lukemilla, niin nyt tietenkin pitäisi tätä uutta linjausta olla vahvasti kaiken kaikkiaan tukemassa. [Eero Heinäluoma: Jää Halla-ahon tehtäväksi!] — Niin, voi olla, että jää sitten mahdollisen puheenjohtajan Halla-ahon tehtäväksi tämä asia.

Mutta, puhemies, ihan tähän puheenvuoron loppuun haluan vielä kysyä: Kun tässä tuli esille esimerkiksi tämä alkoholilainsäädännön uudistus ja sen tuomat lisätarpeet poliisin osalta, niin tietenkin seuraava kysymys kuuluu, aiotaanko nyt kenties peruuttaa sen alkoholilainsäädännön uudistuksen osalta, niin että emme joutuisi näihin tilanteisiin. Minkätyyppistä keskustelua hallituksella kaiken kaikkiaan tämän suhteen on ollut? Se olisi mielenkiintoista tietää.

Mutta summa summarum, puhemies: Hyvä, että tässä hieman ministeri nyt sitten peruu aiempaa linjaa. Olette tehnyt hyvää työtä, tälle vuodelle saanut lisämäärärahoja. Hallituksen kehysriihi koittaa, se koittaa hyvin pian, ja tietenkin ainakin minä toivoisin, että myös hallituspuolueilta tulisi tukea, muiltakin ministereiltä, tälle tavoitteelle, ja me otamme tietenkin oppositiossa ja sosiaalidemokraateissa myönteisesti vastaan sen, [Puhemies koputtaa] niin että odotamme tuloksia myös kehysriiheltä tämän suhteen.

13.33 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Kiitän mielenkiinnosta perussuomalaisten puheenjohtajakampanjaa kohtaan. Totta kai me olemme huolissamme poliisien määrästä, ja en oikein itse ole ymmärtänyt tätä päätöksen peruuttamisena, ja toivottavasti ministeri korjaa tämän. On tehty linjaus, ja nyt katsotaan, että sieltä lisätään. Nyt jotenkin ymmärrän ehkä väärin tämän keskustelun ja kysyisinkin: toivooko SDP, että hallitus kaatuisi ja se jotenkin pelastaisi meidän tilanteemme? En oikein ymmärrä tätä keskustelua. Kuten edustaja Lindtman hienosti sanoi, minä en ollut täällä viime vuonna keskustelemassa tästä enkä kaatamassa yhtään mitään. Yritän olla täällä parantamassa Suomen tilannetta, varmistamassa meidän tulevaisuutta tekemällä järkevää politiikkaa. Minusta tämä keskustelu hallituksen kaatamisesta on vähän jo hassunkurista, kun kerran poliisien määrää ollaan nostamassa ja ehdottomasti perussuomalaiset kannattavat.

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Risikolle tähän väliin 2 minuuttia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

13.34 Sisäministeri Paula Risikko: Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia näistä keskusteluista. Minun mielestäni on hieno asia, että täällä turvallisuudesta pidetään huolta.

Minä haluan korjata nyt tuon asian: Ei tässä olla mitään peruuttamassa. Selonteossa todetaan, että poliisien määrä pidetään vähintään 7 000:ssa, ja nyt itse olen sitä mieltä ja analyysien, tilannekuvan perusteella olen todennut, että se pitää pitää vähintään määrässä 7 200. Tällä hetkellä meillä on noin 7 200. Aivan niin kuin edustaja Tolvanen totesi ansiokkaasti, meillä ei ole työttömyyttä kovinkaan paljon. Jonkin verran on työttömyyttä mutta suhteellisen vähän verrattuna moneen muuhun alueeseen.

Sitten haluaisin kiinnittää huomiota siihen, että tämä hallitus on ensimmäinen hallitus, joka ottaa kärkihankkeekseen turvallisuuden. Se on nyt sovittu, että tuossa puoliväliriihessä ja puolivälitarkastelussa otetaan erityisen tärkeäksi osa-alueeksi turvallisuus, niin sisäinen kuin ulkoinenkin turvallisuus. Te tulette näkemään sen, että tämä hallitus on se hallitus, joka pitää turvallisuutta tärkeänä. Se on ihmisen perustarve, ja sen tähden me haluamme, että siihen kiinnitetään erityistä huomiota. Ja siinä on toimivaltuudet, siinä on toimintakyky ja resurssit ja yhteinen tilannekuva — niistä se muodostuu.

13.35 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sanon vielä kerran, että olen tyytyväinen siihen, että ministeri Risikko on linjannut ja, oikeastaan voi sanoa, lähes luvannut — ei nyt vielä luvannut, mutta aika lähellä sitä — hallituksen puolesta, että tämä asia hoidetaan kuntoon.

Pakko kyllä sen verran korjata, että sisäisen turvallisuuden keskustelun yhteydessä teidän edeltäjänne totesi, että hallituksen linjaus on, että poliisimiesten ja -naisten määrän aleminen pysäytetään 7 000:een. Ja se on kova päätös. Ministeri Orpo linjasi hallituksen nimissä, että se ei ole vähintään 7 000 vaan se pysäytetään 7 000:een. Tästä on mustaa valkoisella. Ja tässä suhteessa, käytetään nyt sitten mitä tahansa termiä, ehkä jokainen voi nyt sitten itse arvioida, ne tuhannet kuulijat siellä verkkotallenteen ääressä voivat arvioida sen, onko tässä nyt kyse perutusta päätöksestä vai ei.

Ja mitä tulee tähän perussuomalaisten kantaan vielä, [Puhemies koputtaa] niin se, että perussuomalaiset eivät tällä kertaa halua hallitusta kaataa poliisimiesten ja -naisten määrään, [Puhemies koputtaa] taitaa johtua siitä, että perussuomalaiset ovat itse hallituksessa.

Puhemies Maria Lohela: Listalle takaisin.

13.37 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Ministeri Risikko, haluaisin tehdä teille nopean kysymyksen tässä: Kun nyt annoitte sen 10 miljoonaa, jolla saatiin muun muassa Pohjanmaalle työllistettyä 30 poliisia, joista 20 sai viran ja 10 sai sitten pitkän sijaisuuden — kiitos siitä — niin nyt näyttääkin käyneen siten, että siellä maksetaan velkaa, tätä velkaa, sillä tavalla, että haittakorvauslisät on poistettu, mikä tarkoittaa sitä, että poliisilla ei nyt olekaan Pohjanmaalla rahaa viikonloppupäivystyksiin eikä yöpäivystyksiin, ja kun kesä ja Pohjanmaan suuret kesätapahtumat tulevat, ei ole poliisivoimia. Millä tavalla nämä asiat hoidetaan? Minä haluaisin todellakin kysyä — en vie aikaa sen enempää — miten tässä näin pääsi käymään. Kävi vähän niin kuin hölmöläisen maton tekemisessä, että leikataan toisesta päästä ja pannaan toiseen päähän.

13.38 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Erinomaisen hyvä ja tarpeellinen keskustelu, ja uskon, että se toimii pontimena myös hallituksen kuntavaalien jälkeen pitämään ke-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

hysriiheen ja antaa vahvan viestin siitä, mitä eduskunnassa ajatellaan tästä turvallisuusasiasta.

Mutta tässä yhteydessä jäi kyllä soimaan korviini tuo ministeri Risikon arvokas, tärkeä ja jossain määrin havahduttavakin tieto siitä, että hän valmentautuu siihen, että poliisien tehtävät tulevat lisääntymään tämän alkoholilain muutoksen johdosta. Jos etukäteen tiedetään, että tällaisia haittavaikutuksia on, niin olisiko niin, että ennen kuin tämä alkoholilain ehdotus on annettu eduskunnalle, kannattaisi vielä kertaalleen miettiä? Mehän tiedämme kansanterveyspuolen arvioita, joita asiantuntijat ovat esittäneet, että on tulossa useita tuhansia kuolemia tämän johdosta, että saatavuutta, myyntiä ja markkinointia hyvin dramaattisesti lisätään. Ymmärrän, että panimoteollisuus on riemuissaan, mutta kansanterveyspuoli ja ihmisten tähän liittyvä terveys ovat sitten vähän toinen juttu.

Jos tämä sama ilmiö toimii sitten poliisipuolella, että käydään valtaisa kamppailu, saadaan vähän lisää rahaa, että voidaan poliisien määrän laskua yrittää pysäyttää, mutta sitten siitä alkaa valua uusiin häiriökäyttäytymisilmiöihin, niin eihän se ratkaise tätä ihmisten turvallisuudentunnetta, joten kun ministeri Risikolla selvästi on vaikutusmahdollisuuksia, niin toivoisin, että hän miettisi vielä, onko näkökohtia, jotka puoltaisivat sitä, että tätä alkoholilakiasiaa mietittäisiin uusiksi.

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Risikko, 1 minuutti.

13.39 Sisäministeri Paula Risikko: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Tolppaselle vain totean sen, että en ota kantaa operatiiviseen puoleen tuolla poliisipuolella, eli se ei ole ministerin tehtävä. Poliisihallitus on jakanut ne rahat, mitä tälle vuodelle on tullut, ja sitten jokainen poliisipäällikkö siellä ratkaisee. Minä en ota kantaa työjärjestykseen ja työvuoroihin ja tämäntyyppisiin. Olen lukenut Pohjalaisesta tämän jutun tänä päivänä ja antanut siitä myöskin kommentin, mutta ministerin tehtävä ei ole — eikä ole edes suotavaa eikä mahdollista — operatiiviseen puoleen osallistua.

Mutta sitten mitä tulee siihen, mitä edustaja Heinäluoma tuossa totesi, niin minä olen ollut itse sosiaali- ja terveysministeriössä ja monenlaisissa tehtävissä sosiaali- ja terveysalalla. Saatavuus, hinta ja valistus ovat ne, joilla taklataan alkoholiongelmia. Kun saatavuus lisääntyy, tarvitaan sitten myöskin ennalta estävää toimintaa siihen, että ongelmat eivät lisäänty sillä puolella. Siellä tulee terveysongelmia, siellä tulee poliisien tarvetta ja niin edelleen. Tämä pitää lainsäätäjän ymmärtää, kun tällaisia päätetään: vaikutusten arviointi.

Puhemies Maria Lohela: Listalle takaisin.

13.41 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Itse asiassa olisin kysynyt vähän samaa asiaa kuin tässä edustaja Heinäluoma alkoholiin liittyen. Tämä sama viesti on tullut niin ikään Itä-Uudenmaan poliisipäällikön omalta alueelta: poliisi joutuu varautumaan. Olisi-kin hyvä kuulla, ja ehkä jatkossa siitä saamme kuulla, onko sisäministeriöllä omaa kantaa tähän alkoholilain uudistukseen tässä suhteessa. Ministerihän totesi, että tätä on hyvä tarkkailla.

Mutta ehkä kaiken kaikkiaan tämän yksi osa on se, mitkä resurssit poliiseilla on, ja toinen on sitten se, että on tärkeätä, että ne kohdennetaan oikein. Vaikka tässä on isoja hallintouudistuksia tehty, niin kyllä sen johtavan periaatteen pitää olla se, että tarvitsemme

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

enemmän niitä konstaapelireinikaisia ja vähemmän kynäpyörittäjiä. — Tämä olkoon vielä ehkä se viimeinen viesti tähän hyvään keskusteluun.

13.42 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Ministeri ehti lähtemään jo, mutta paikalla on vielä kolme hallituspuolueen kansanedustajaa, ja ministerin esikunta toivottavasti tätä salikeskustelua vielä kuuntelee.

Sain viime kaudella toimia poliisiasiajn neuvottelukunnan puheenjohtajana ja siinä tehtävässä myös kiertää ympäri Suomea poliisilaitoksia ja tavata erilaisia poliisin tehtävää suorittavia henkilöitä. Tästä, mitä aikaisemmin sanoin, että tämä sisäisen turvallisuuden osa on maratonlaji, minä olen edelleen sitä mieltä, että näitä pitäisi pystyä katsomaan yli hallituskauden. Katson tässä puhuessani edustaja Tolvasta, jonka kanssa tosiaan viime kaudella olimme poliisin ja oikeudenhoidon työryhmässä, Tolvanen puheenjohtajana ja allekirjoittanut varapuheenjohtajana.

Jos ministeri olisi tuossa ministeriäitiossa, niin esittäisin hänelle kysymyksen: olisiko syytä perustaa tällainen vastaavanlainen parlamentaarinen työryhmä nyt tähän poliisin tehtävien ja resurssien katsomiseen yli hallituskauden? Tässä viitattiin esimerkiksi alkoholiin muuttamiseen, joka tuo poliisin tehtäviin leijonanmäärän uusia keikkoja. Jos oikein muistan, kahteen kolmasosaan poliisin järjestystehtävistä tavalla tai toisella liittyvät päihitteet ja päihteistä valtaosa liittyy alkoholiin. Jotta pystyisimme kamppaamaan tämän poliisin laskevan kehityksen tulevina vuosina, toivon, että tämmöisen parlamentaarisen yhteisen näön kautta pystyisimme rakentamaan sillan sinne 20-luvun puolelle ja vahvistamaan poliisihenkilöstön määrää kautta Suomen.

13.43 Kari Tolvanen kok: Arvoisa puhemies! Nämä alusten ja satamien turvatoimet ovat tuoneet tänne hyvän keskustelun. Itse asiassa siinä on semmoinen yhtymäkohta, että nyt, kun sisäisen turvallisuuden strategiaa parhaillaan tehdään — se on ihan hyvä, ja siinä katsotaan vähän laajemmin, muun muassa tuo alkoholikäytön lisääntyminen tulee siellä varmuudella esille — on tämä, että vähennetään poliiseja semmoisista paikoista, joissa ei tarvita sitä merkittävää julkisen vallan käyttöä. Esimerkiksi satamaturvatoimet ovat siirtyneet pois. Totta kai, jos on erilaisia kuljetus- ja vartiointitehtäviä, joita ei poliisien tarvitsisi hoitaa, se on ihan hyvä, että näitä mietitään siinä strategiassa — ja varmaan mietitään poliisien määrää.

On yksi asia, mitä en kuullut vielä tuossa — kun ministeri on niin vaatimaton aina, niin en kuullut, sanoiko hän — että on taattu vähintään 400 koulutuspaikkaa per vuosi uusille poliiseille. Sehän on ihan hyvä juttu. Ja kuten edustaja Karikin tuossa sanoi, nämä päätökset pitää tehdä pitkäjänteisesti. Ne koulutukseen liittyvät päätökset, mitä me nyt teemme, näkyvät kolmen vuoden kuluttua. Eli semmoinen pitkäjänteinen strategia pitää saada eikä pelkästään poliisien määrästä. Se on huolestuttava asia, mutta yhtä huolestuttava asia on hätäkeskuspäivystäjien määrä, pelastuslaitoksen pelastajien määrä, rajavartioiden määrä, ja sitten kun mennään oikeushallinnon puolelle, sieltä löytyvät syyttäjät, tuomioistuinlaitos ja Rikosseuraamuslaitos. Tämän putken pitää toimia. Elikkä ei pidä pelkästään huolehtia näistä satamien turvatoimista vaan ihan koko tästä putkesta. — Kiitoksia.

13.45 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Myös omalta osaltani haluan sanoa, että olen erittäin tyytyväinen siihen, että tämä keskustelu käytiin. Kun aloitin keskustelun, niin kannoin huolta siitä ministeri Orpon linjauksesta sisäisen selonteon yhteydessä, että 7 000

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

poliisimiestä olisi ikään kuin riittävästi, ja nyt oli hyvä kuulla tämä uusi linjaus ministeri Risikolta, että 7 200 olisi se uusi määrä. Tässä on menty eteenpäin. Hieman, voiko sanoa, kutsumalla saimme myös kuulla tietynlaista tukea sieltä perussuomalaisien joukosta, että tätä linjanvetoa tuettaisiin. Ja nyt, kuten sanottu, me tietenkin odotamme vahvoja tuloksia kehysriihestä tämän asian suhteen kaiken kaikkiaan.

Täällä nousi, puhemies, tässä yhteydessä oikeastaan vielä uusi asia, joka ei ole merkityksetön, eli tämä alkoholilainsäädännön kokonaisuudistus. Jos samaa tahtia jatkamme tätä keskustelua, niin varmasti seuraavaksi olemmekin jo sen uuden kysymyksen edessä, mitä hallitus aikoo tehdä tälle suunnittelemalleen alkoholilain muutokselle — tässäkin suhteessa ja ylipäätään. Toivottavasti sitten seuraavaksi näemme yhtä antoisan keskustelun tämän suhteen. Me emme sosiaalidemokraatteina pistä pahaksi, jos huonoja päätöksiä perutaan, linjoja korjataan paremmiksi, samoiksi, mitkä ovat meidän linjojamme. Se on erittäin tervetullutta ja hyvä, ja tästä on sitten hyvä jatkaa eteenpäin.

13.46 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Jos minäkin sitten laskettelin nyt tämän puheenvuoroni tässä aiheessa pikkuhiljaa satamaan. Tulee ainakin jollakin lailla nivottua tässä... [Välihuuto] — Turvallisesti, nimenomaan.

Ministeri toi hyvän uutisen, oikean linjauksen. Totta kai se, mitä tulevaisuudessa tapahtuu, pitää osata ennakoida etukäteen, ja varmasti alkoholilainsäädännön myötä tulee muutoksia. Mutta meillä on jo tavallaan nyt tällä hetkellä Suomessa samankaltainen asia kuin uusi alkoholilaki. Meidän on eittämättä huomattava se, että paperittomien ja paperittomina Suomessa asuvien määrä lisääntyy. En tarkoita, että he ovat automaattisesti rikollisia, mutta he ovat potentiaalinen kohderyhmä rikolliselle hyödyntämiselle, ja siinä mielessä on päivänselvää, että karkotuspäätöstä pakenevat ja tänne jäävät lisäävät ilman muuta poliisien resurssien tarvetta. Tätä pitäisi nyt jo tässä hetkessä pystyä miettimään, millä tavalla me suhtaudumme siihen: annammeko vain olla tämän ja pyrimmekö tällä joukkueella, mikä meillä nyt on, sitten mahdollisesti turvaamaan myös näiden paperittomien aseman? Tai sitten me voimme sen lainsäädännön puitteissa, mikä meillä on käytössämme, saatella heidät omaan kotimaahansa. Mutta tärkeätä on huomioida, että koko ajan, joka hetki, meillä tapahtuu asioita, joita pitää arvioida suhteessa koko poliisivoimien henkilöstömäärään.

13.48 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Ymmärrän oikein hyvin sen, mitä ministeri Risikko äsken sanoi siitä, mihin hän voi puuttua ja mihin hän ei voi puuttua. Mutta tunnen kuitenkin jonkinäköistä hämmennystä, ja minulla on olo vähän semmoinen kuin Pontius Pilatus olisi käynyt tuolla ja pessyt kätensä. Nimittäin tämä, että meillä joudutaan säästämään näistä viikonlopuista ja öistä, pohjaa siihen, että viime vuonna Poliisihallitus ja sisäministeri lupasivat antaa nimenomaisesti Pohjanmaalle 30 poliisin työllistämiseen rahaa. No sitä rahaa tuli, 20 sai vakipaikan, 10 sai määräaikaisen paikan, ja nyt se raha sitten otetaan pois näistä haitta-ajoista, viikonlopuista ja yöajoista, niistä ajoista, jolloinka poliisilla on kiire, niistä ajoista, milloin poliisi joutuu hyvin usein lähettämään kaksi partiota paikalle, yksi partio ei edes riitä. Minusta tämä on jotenkin vähän kummallista toimintaa nyt. Jos annetaan rahaa ja sitten kuitenkin Poliisihallituksen toimesta vedetään sitä rahaa pois, niin kuka siellä sitä tahtipuikkoa oikein heiluttaa? Kuka sinne antaa sitä rahaa, ja kuka sen sieltä vetää pois? Tämä on kerta kaikkiaan asia, mikä pitää pystyä selvittämään, koska eihän tästä muuten mitään tule. Tänään annetaan, huomenna otetaan pois, ylihuomenna an-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

netaan puolet takaisin ja sanotaan, että nyt me annoimme paljon rahaa. Ei tämä tällä tavalla toimi. Tämä on käsittämätöntä.

13.50 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä poliisikeskustelu satamien turvaamistehtävistä on varmaan pikkuhiljaa pääsemässä maaliin, ja laitetaan pillit pussiin, mutta haluan muistuttaa vielä myös tässä yhteydessä poliisien määrästä, siitä tosiasiasta, että määrään ei tarvita määrän takia vaan sen takia, että poliisille kuuluu tiettyjä tehtäviä kansalaisten oikeuksien turvaamisesta, rikosten torjunnasta ja niin edelleen. Tältä osin haluan muistuttaa, että tämä meidän tämän hetken turvallisuustilanteemme yhteiskunnassa on vielä poliisin toimesta hoidettavissa. Mutta kysymyshän ei kuulu, miten poliisi pärjää vaan kuinka kansalainen pärjää tässä yhteiskunnassa ja kuinka poliisi pystyy turvaamaan kansalaisen arkea, estämään rikoksia, ennaltaehkäisemään ja tutkimaan, viemään asioita eteenpäin.

Yksi keskeinen osa tätä kokonaisuutta on liikennevalvonta. Minä olen laittanut merkille sen huolen, joka tulee liikenteen ammattilaisilta ja myös poliisilta, niiltä poliisimiehiltä ja -naisilta, jotka Suomessa liikennettä valvovat, että tällä hetkellä poliisi on joutunut niukkojen resurssiensa takia siirtämään vähemmän kiireellisiä tehtäviä sivuun, ottamaan niitä kaikkein kiireellisimpiä tehtäviä. Esimerkiksi tämän kehityksen kautta liikenteenvalvonnan taso ehkä määrältään mutta erityisesti laadultaan on jäänyt kyllä niistä tavoitteista, joita viime kaudella silloisen kokoomusjohtoisen hallituksen toimesta tehtiin. Vaikka täällä kovasti nykyhallitusta hallituspuolueiden edustajien toimesta kehuttiin, niin kyllä viime kaudella erityisesti yritettiin kiinnittää huomiota silloin näkyviin turvallisuuden ongelmiin, kamppaila niitä poliisimäärällä. Toivon, että se kehitys nyt otetaan vakavasti, niin että tällä kaudella puututaan tähän poliisimäärän jatkuvaan laskuun. Katson tässä edustaja Tolvasen selkää sillä ajatuksella, että ehkä edustaja Tolvanenkin jossain vaiheessa kannattaa tätä parlamentaarisen työn käynnistämistä.

13.52 Ville Vähämäki ps: Puhemies! Ihan tästä hallituksen esityksestä: se on hyvä, se on tekninen. No, se siitä.

Mitä tulee sitten taas tähän välikysymykseen, joka jätettiin 4.9.2014 ja ex-kansanedustaja Soukola sen jätti: Kysymyshän oli liikkuvan poliisin lakkautuksesta ja siitä huolesta, mikä siihen liittyi, kuinka nämä valvontatehtävät tiestöllä oikein tehdään. Ja ketkä tämän liikkuvan poliisin lakkauttivat? Ne ovat tässä näitä tämänhetkisiä oppositiopuolueita pääasiassa.

Mitä nyt taas tulee tähän valtionalouden kehukseen: Tänä vuonna poliisitoimintaan tehtiin lisäyksiä 5 miljoonaa ja loppukehyskaudelle 10 miljoonaa vuosittain lisää. Sitten tämän kuluva vuoden budjetissa poliisikoulutuksen aloituspaikkoihin 400 000 lisää, poliisihallinnon tietotekniikan Vitja-hankkeeseen 4 miljoonaa lisää, poliisitoiminnan palvelutason ylläpitoon 5 miljoonaa lisää, suojelupoliisin toimintaan 2 miljoonaa lisää ja suojelupoliisin SSK-hankkeeseen elikkä toimintakyvyn ylläpitoon 5,9 miljoonaa lisää, ja sitten tuossa vuodenvaihteessa valiokunta ja eduskunta lisäsivät vielä poliisille pieniä summia, 500 000 nettipedofilian, kiusaamisen ja huijausten ehkäisyyn. Nyt jos ollaan katsottu vaikkapa näitä iltapäivälehtiä, aika hyvästi siellä on ollut juttuja nettihuijauksista ja tavallaan on annettu viestiä siitä, että ei pidä lähteä ulkomaille lähettämään isompia summia eikä oikeastaan pienempiäkään vaan kysymys on nettihuijauksista. Tällä tavalla jopa pienelläkin panostuksella saadaan isoja vaikutuksia yhteiskuntaan. Minun mielestäni tämä poliisin te-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 21/2017 vp

kemä kampanja on onnistunut oikein hyvin. [Puhemies koputtaa] Tietoisuus näistä netti-huijauksista on lisääntynyt paljon, ja tämä on kaikki säästynyttä kansantuloa. — Kiitos.

13.54 **Kari Tolvanen kok:** Arvoisa puhemies! Ehdottomasti viimeinen puheenvuoro. Ikävä kyllä tuo edustaja Tolppanen ehti lähteä täältä, kun olisin sanonut, että sisäministeri ei päätä, montako poliisia tai rajavartijaa tai tullimiestä on satamissa, eli hän ei päätä operatiivisesta toiminnasta. Ministeri ei myöskään päätä, milloin poliisit ovat työssä ja monenko partion voimalla. Se olisi kauhukuva, jos poliittinen ohjaus ulottuisi näin pitkälle poliisiin. Siellä on poliisiylijohtajan johdolla operatiiviset johtajat, jotka päättävät niistä asioista.

Se on tosiasia, että poliisin rahoitus on ollut liian tiukka ja resurssit liian tiukat, mutta kuitenkin tässä edelleen toistan, niin meidän pitää tehdä pitkäjänteisiä päätöksiä. Poliisikoulutus kestää yli kolme vuotta nykyisin, ja nyt kun tätä poliisipulaa tällä hetkellä valitetaan, niin ne päätökset olisi pitänyt tehdä jo viime hallituskaudella. Mutta nyt pitää katsoa eteenpäin ja turvata vähintään se, että joka vuosi vähintään 400 poliisia otetaan koulutukseen ja tämä poliisien määrä pysyy edes kohtuullisella tasolla ja huolehditaan siitä kokonaisturvallisuudesta. Siihen liittyy paljon muutakin kuin poliisien määrä, joka sinänsä on erittäin tärkeä asia.

Näillä saatesanoilla uskon, että tämä satamien ja alusten turvallisuus on nyt käsitelty aika laajasti.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 5/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.